

HEMŞİRELİK BİLİMİ
Dergisi

Journal of
NURSING SCIENCE

Hemşirelik Bilimi Dergisi

Journal of Nursing Science

<http://dergipark.gov.tr/hbd>

e-ISSN:2636-8439

Orijinal Araştırma

Hemşirelik Öğrencilerinin Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutumları ve Etkileyen Faktörler Nursing Students' Attitudes Toward Lesbians and Gay and Affecting Factors

Ekin SADIÇ^a, Kerime Derya BEYDAĞ^{*b},

^a Amerikan Hastanesi, İSTANBUL

^b Okan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İSTANBUL

ÖZET

Giriş: Eşcinsellik, 21. yüzyılda görece daha olumlu karşılanırsa da, eşcinseller dünyanın her yerinde toplum tarafından olumsuz bir algıya ve olumsuz uygulamalara maruz kalmaktadır.

Amaç: Bu çalışma, hemşirelik Bölümü öğrencilerinin Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutumlarını ve bu tutumlara etki eden faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki çalışmanın evrenini, Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümüne devam eden 192 öğrenci oluşturmuştur. Örneklem seçimine gidilmeden evren üzerinde çalışılmak istenmiş, ancak veri toplama tarihlerinde devamsızlık yapan ve çalışmaya katılmak istemeyen öğrencilerin olması nedeniyle 162 (%84,4) öğrenci örnekleme oluşturmuştur. Veri toplama işlemine başlanmadan önce etik kurul onayı alınmış; araştırmanın verileri 8-31 Mayıs 2017 tarihleri arasında toplanmıştır. Veriler, demografik özelliklere yönelik anket formu ve bireylerin eşcinsellere yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla Herek (1998) tarafından geliştirilmiş, Duyan ve Gelbal (2004) tarafından Türkiye için geçerlik güvenirlik çalışması yapılmış olan "Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği" ile elde edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde, sayı-yüzdeler hesaplamaları, Kruskal Wallis testi, Man Whitney U testi, t testi ve Anova testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %35,8'inin tanıdığı gay/lezbiyen birey olduğu, %66'sının gay/lezbiyenlerle arkadaşlık edeceğini belirttiği, %79'unun ailesinde gay/lezbiyenler ile ilgili konuşulmadığı ve %40,1'inin ebeveynlerin gay/lezbiyenlere yönelik görüşlerinin olumsuz olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin, %16'sı hemşire olarak gay/lezbiyen bireye bakım verdiğini ve %87,7'si gay/lezbiyen bireye bakım vermenin diğer bireylere bakım vermekten farklı olmadığını ifade etmiştir. Öğrencilerin Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği puan ortalaması 27,88±9,28 olarak orta düzeyde bulunmuştur. Öğrencilerin cinsiyetleri, devam ettikleri sınıf, ailesinin sosyo-ekonomik durumu, gay/lezbiyen birey tanıma durumu, gay/lezbiyen birey ile arkadaşlık etme durumu, ailesinde gay/lezbiyenler ile ilgili konuşulma durumu, ebeveynlerin gay/lezbiyenlere yönelik görüşleri ve gay/lezbiyen bireye bakım verme konusundaki görüşleri ile LGYT ölçeği puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmış (p<0,05), diğer değişkenlerle anlamlı ilişki bulunmamıştır (p>0,05).

Sonuç: Çalışma sonucunda, hemşirelik öğrencilerinin eğitimleri sırasında farklı cinsel tercihleri olan bireylere yaklaşım konusunun ele alınması ve bu bireylere yönelik önyargılarının giderilmesine yönelik eğitimlere yer verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Lezbiyen ve gay, Tutum, Ölçek, Hemşire, Öğrenci, Cinsel yönelim.

ABSTRACT

Background: Although homosexuality is welcomed more positively in the 21st century, homosexuals are exposed to negative perception and negative practice by society through out the world.

Objective: This study was conducted to determine the attitudes of the nursing students towards lesbians and gays and the factors affecting these attitudes.

Method: The universe of the descriptive work was created by 192 students who went on to the Nursing Department of the Faculty of Health Sciences at Okan University. 162 (84.4%) students were sampled because they wanted to work on the universe to select the sample but because of the students who were absent from the data collection dates and did not want to participate in the study. Ethical committee approval was obtained before data collection was started; The data of the research were collected between 8-31 May 2017. The data were obtained by the questionnaire form for demographic characteristics and the "Attitudes Towards Lesbian and Glacier Attitudes (LGYT)" developed by Herek (1998) and conducted by the Turkish version of Duyan and Gelbal (2004) to determine the attitudes of individuals towards homosexuals. Number-percentage calculations, Kruskal Wallis test, Man Whitney U test, t test and Anova tests were used in the evaluation of the data.

Results: It was found that 35.8% of the students were gay / lesbian individuals, 66% were gay / lesbian friends, 79% were not talking about gay / lesbians in their family and 40.1% of parents had negative opinions about gay / lesbian It has been identified. Of the students, 16% stated that they gave care to a gay / lesbian individual as a nurse and 87.7% stated that giving a gay / lesbian individual care was no different from giving care to other individuals. The average score of the students' scores on Lesbian and Deer Attitudes (LOS) scale was found moderate as 27,88 ± 9,28. The gender of the students, the class they attend, the socio-economic status of their family, the status of the gay / lesbian individual, the status of friendship with the gay / lesbian individual, the talk about gay / lesbian family, the parents' views towards gay / lesbian, There was a statistically significant relationship between the opinions of the donor and the LGIQ scale scores (p < 0,05), and no significant relationship was found with other variables (p > 0,05).

Conclusion: As a result of the study, it is suggested that nursing students should take a comprehensive approach to approaching individuals with different sexual preferences during training and educate them about their prejudices against these individuals.

Keywords: Lesbian and gay, Attitude, Scale, Nurse, Student, Sexualorientation

*Bu çalışma, 02.05.2018-05.05.2018 tarihinde 1. uluslararası Sağlık Bilimleri ve Yaşam Kongresinde sözel bildiri olarak sunulmuştur.

*Sorumlu Yazar: Kerime Derya BEYDAĞ e-posta: derya.beydag@okan.edu.tr

Adres: Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Geliş tarihi: 10.08.2018 Düzeltme Tarihi: 02.10.2018 Kabul tarihi: 12.10.2018

Giriş

Eşcinsellik, 21. yüzyılda görece daha olumlu karşılanırsa da, eşcinseller dünyanın her yerinde toplum tarafından olumsuz bir algıya ve olumsuz uygulamalara maruz kalmaktadır. Türkiye’de eşcinsellik (homoseksüellik-homoseksüalite) kavramı 1980’li yılların ortalarından itibaren toplumun dikkatini çekmeye başlamıştır. Günümüzde ise eşcinsellik, toplumun önemli kavramlarından birisi haline gelmiştir. Toplum içinde farklı bir dış gruba yaklaşım, bu yaklaşımın olumlu veya olumsuz yönde olması ve bu yaklaşımlar sonucu gey ve lezbiyenlerin yaşadığı ekonomik, sosyal ve psikolojik sorunlar çalışılması gereken önemli konulardır (Gelbal ve Duyan 2004; Sakallı Uğurlu 2006).

Yirminci yüzyılın ilk yıllarında sosyal bilimciler eşcinsellik kavramını, toplumsal patolojinin bir biçimi olarak değerlendirmişler; hızlı kenteleşme ve sanayileşme ile birlikte aile ve toplum yapısında ortaya çıkan değişikliklerin yol açtığı bir sonuç olarak görmüşlerdir (Gelbal ve Duyan 2004).

“Homoseksüalite” hem yıllar içinde hem de farklı kültürlerde birbirinden ayrı tutum ve görüşlerle karşılanmış olmasına rağmen, toplumdaki genel ön yargı bu durumun bir çeşit “seksüel sapıklık” olduğu şeklindedir ve eşcinselliğe yönelik toplumlarda farklı tepkiler ve yaklaşımlar sergilenmektedir. Bazı kültürler olumlu, kabul edici tutumlara sahipken, birçok toplumda eşcinsel bireyler olumsuz tutumlarla karşılaşmakta, kötü muamele ve baskıya maruz kalmaktadırlar. Toplumsal önyargılar, özellikle cinsellikle ilgili olanlar, doğru bilgilendirme olsa bile, çok yavaş ve güç değişir. Yapılan çalışmalarda eğitim düzeyindeki artışın eşcinsellere ilişkin tutumları olumlu hale getirdiği; dindarlığın ise cinsel önyargıyı arttırdığı görülmüştür. Tanrı’nın verdiği cinsiyete uygun davranmayarak Tanrı’nın kurallarını çiğneyen kişiler olarak algılanan eşcinsellere yönelik olumsuz tutumların beslendiği bulunmuştur (Sakallı Uğurlu 2006; Güney, Kargı ve Çorbacı Oruç 2004; Meyer 2003; Baird 2004).

Eşcinsel bireylerin toplumdaki birçok kesim tarafından ayrımcılık ve damgalanmaya uğradığı, duygusal, sözel ya da fiziksel şiddete maruz kaldığı çok sayıda çalışmada gösterilmektedir. Homofobi terimi; eşcinsel bireylere karşı duyulan nefret, korku, takınılan olumsuz tutum ve davranışlar ile eşcinsellikle ilgili olumsuz inançları tanımlar (Çabuk 2010).

Türkiye’de üniversite öğrencisi, öğretmen, polis ve hekimlerle yapılan bir çalışmada, erkek katılımcıların, hem kadın hem erkek eşcinsellere yönelik olumsuz tutum puanlarının kadın katılımcılardan yüksek olduğu bulunmuş; en yüksek olumsuz görüşün polisler ve hekimlere ait olduğu görülmüştür (AkdaşMitrani 2008; Sungur ve Yalnız 1999).

Geleceğin hemşireleri olan öğrencilerin, çalıştıkları alanlarda tüm bireyler için adil, güvenli, özgür bir yaklaşım sergilemeleri ve tercihlerinden dolayı bireylere farklı yaklaşımda bulunmamaları önemlidir. Bireylere istenilen yaklaşımı sağlayacak olan hemşire adaylarının eşcinsellere yönelik tutumlarının olumlu, bilgilerinin de bilimsel kaynaklara dayalı ve doğru olması bir gerekliliktir. Toplumun bilgilendirilmesinde rol oynayan tüm profesyoneller bu işlevi yerine getirirken doğru bilgiler vererek önyargıların kırılmasına yardım edebileceği gibi, yanlış bilgiler vererek ya da farkında olmadan verdiği yanlış mesajlarla, önyargıların pekişmesine,

sürmesine de neden olabilir. Cinsel yönelim konusunda olumsuz tutuma sahip olan sağlık personelinin tutumlarını incelemek ve tutumları olumsuz olan sağlık çalışanlarının eğitilmesi önemlidir (McNair 2003; Eliason, Dibbl ve DeJoseph 2010; Çelik ve Şahin 2012).

Sağlık personelinin ve özellikle de hemşirelerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının araştırıldığı çalışmaya ulusal literatürde rastlanmamıştır. Bu nedenle elde edilecek verilerin literatüre katkısının olacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Araştırmanın Tipi ve Araştırmanın Yapıldığı Yer

Bu araştırma, Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümüne devam eden öğrencilerin Lezbiyen ve Geylelere Yönelik Tutumları ve bu tutumlara etki eden faktörleri belirlemek amacıyla tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte bir çalışmadır.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünün 1’nci, 2’nci, 3’ncü ve 4’ncü sınıflarına 2016-2017 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılında devam eden 192 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem seçimine gidilmeden evren üzerinde çalışılmak istenmiş, ancak veri toplama tarihlerinde okulda olmayan, çalışmaya katılmaya gönüllü olmayan öğrenciler olması nedeniyle 162 kişi (%84,4) örnekleme dâhil edilmiştir.

Veri toplama Aracı

Veriler, “Sosyo-Demografik Veri Formu” ve “Lezbiyen ve Geylelere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği” ile elde edilmiştir. Sosyo-demografik soru formunda; kişilerin sosyo-demografik özelliklerine ilişkin 13 soru, lezbiyen ve geylelere yaklaşımına ilişkin 6 soru yer almaktadır. Sosyo-demografik özellikler için; yaş grubu, cinsiyet, devam edilen sınıf, en uzun süre ile yaşanan yer, memleketi, inanç durumu, anne ve baba eğitimi, anne ve babanın çalışma durumu, ailenin ekonomik durumu, kardeş sayısı, erkek/kız arkadaşı olma durumu, lezbiyen/gey tanıdığı olma durumu, lezbiyen/gey ile arkadaşlık etme durumu, ailede lezbiyen/geylerle ilgili konuşulma durumu, ebeveynlerin lezbiyen/geylelere yönelik tutumu, şimdiye kadar hiç gey/lezbiyenlere bakım verip vermediği ve lezbiyen/gey bireye bakım verme konusunda ne düşündüğü sorgulanmıştır.

Lezbiyen ve Geylelere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği: Herk (1998) tarafından geliştirilmiş, Duyan ve Gelbal tarafından Türkiye için geçerlik güvenilirlik çalışması yapılmış olan, 10 maddeden oluşan beşli likert tipi bir ölçme aracıdır. Maddelerde belirtilen düşünceye, bireylerden “Hiç katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kararsızım”, “Katılıyorum” ve “Tamamen katılıyorum” olmak üzere beş derecede görüş bildirmeleri istenmektedir. Eşcinselliğe karşı maddelerden altısı olumsuz ve dördü de olumlu anlam taşımaktadır. Olumlu maddeler puanlanırken “Tamamen katılıyorum” cevabı “5” ile ve “Hiç katılmıyorum” cevabı ise “1” ile puanlanmaktadır. Olumsuz maddelerin puanlanmasında da “Hiç katılmıyorum” cevabı “5” ile “Tamamen katılıyorum” cevabı da “1” ile puanlanmaktadır. Ölçekten alınan yüksek puanlar, eşcinselliğe yönelik tutumların olumlu; düşük puanların ise olumsuz tutum olduğu anlamına gelmektedir.¹

Verilerin Toplama Yöntemi

Çalışma öncesinde oluşturulan taslak soru formunun evrendeki hedef gruba benzer nitelikte katılımcılar üzerinde pilot çalışması yapılarak, soruların anlaşılabilirliği değerlendirilmiştir. Anket formunda anlaşılmayan soru olmamıştır. Anket formları, katılımcıların kendilerine verilerek doldurularını istenmiş, anket bitiminde araştırmacı tarafından teslim alınmıştır. Veri toplama işlemi yaklaşık olarak 5-10 dakika kadar sürmüştür.

Verilerin Değerlendirilmesi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 22.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin tanımlayıcı istatistiklerinde ortalama, standart sapma, medyan en düşük, en yüksek, frekans ve oran değerleri kullanılmıştır. Değişkenlerin dağılımı kolmogorovsimirnov test ile ölçülmüş, nicel verilerin analizinde Kruskal-wallis, Mann-whitney U test, t testi ve Anova testleri kullanılmıştır. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında, %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Araştırmanın Etik Yönü

Veri toplama işlemi öncesinde Okan Üniversitesi Etik Kurulu'na başvuru yapılmış ve 03.05.2017 tarih ve 83 sayılı toplantıda Etik Kurul onayı alınmıştır. Etik kurul onayı alındıktan sonra Fakülte dekanlığı ile görüşülerek çalışma yapılmasına dair izin alınmıştır. Etik kurul onayı sonrasında, araştırma kapsamına alınan öğrencilere araştırma ile ilgili bilgi verilerek istedikleri zaman araştırmadan ayrılacakları konusunda bilgi verilmiş ve onamları alınmıştır.

Bulgular

Çalışmaya katılan öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerin dağılımı Tablo 1'de gösterilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin %48,1'i 21-23 yaş grubunda, %79'u kadın ve %40,7'si ikinci sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin %74,1'i en uzun süre ile il/büyükşehirde yaşadığını, %42'si memleketinin Marmara/Ege/Akdeniz bölgesinde olduğunu ve %95,7'si gerektiği kadar inançlı olduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin %45,7'sinin annesinin ilköğretim mezunu olduğu, %50,6'sının babasının orta öğretim mezunu olduğu, %72,8'inin annesinin çalışmadığı ve %15,4'ünün babasının çalışmadığı belirlenmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özelliklerine Göre Dağılımları (n=162)

Değişkenler	Sayı	(%)		
Yaş grubu	18-20 yaş	58 35,8		
	21-23 yaş	78 48,1		
	24 yaş ve üzeri	26 16,0		
Cinsiyet	Kız	128 79,0		
	Erkek	34 21,0		
Devam edilen sınıf	1.sınıf	30 18,5		
	2.sınıf	66 40,7		
	3.sınıf	31 19,1		
	4.sınıf	35 21,6		
En uzun süre ile yaşanan yer	İlçe/köy/kasaba	42 25,9		
	İl/ Büyükşehir	120 74,1		
	Marmara/Ege/Akdeniz	68 42,0		
	Karadeniz/ İç Anadolu	60 37,0		
Ölçek Toplam Memleketi	Ort	Ss	Min.	Max.
Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği	27,88	9,28	10	50
	Doğu/ Güneydoğu Anadolu	34	21,0	

Değişkenler	Sayı	(%)
Kendi İnanç durumunu Değerlendirmesi	Gerektiği kadar inançlı	155 95,7
	İnançsız	1 0,6
	Aşırı inançlı/tutucu	6 3,7
Anne öğrenim durumu	İlköğretim	74 45,7
	Ortaöğretim	66 40,7
	Üniversite	22 13,6
Baba öğrenim durumu	İlköğretim	44 27,2
	Ortaöğretim	82 50,6
	Üniversite	36 22,2
Annenin çalışma durumu	Çalışıyor	44 27,2
	Çalışmıyor	118 72,8
Babanın çalışma durumu	Çalışıyor	137 84,6
	Çalışmıyor	25 15,4
Ailenin ekonomik durumu	Orta	112 69,1
	Yüksek	50 30,9
	Yok	17 10,5
Kardeş sayısı	Bir	63 38,9
	İki-Üç	62 38,3
	Dört ve üzeri	20 12,3
	Var	82 50,6
Erkek/ Kız Arkadaşı Olma Durumu	Yok	80 49,4
	Toplam	162 100,0

Öğrencilerin Gey/Lezbiyenlere Yönelik Görüşlerinin Dağılımı Tablo 2'de gösterilmiştir. Öğrencilerin %35,8'inin tanıdığı gey/lezbiyen birey olduğu, %66'sının gey/lezbiyen arkadaşı olduğu, %79'unun ailesinde gey/lezbiyenler ile ilgili konuşulmadığı ve %40,1'inin ebeveynlerin gey/ lezbiyenlere yönelik görüşlerinin olumsuz olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin, %16 'sı hemşire olarak gey/lezbiyen bireye bakım verdiğini ve %87,7'si gey/lezbiyen bireye bakım vermenin diğer bireylere bakım vermekten farklı olmadığını ifade etmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Gey/Lezbiyenlere Yönelik Görüşlerinin Dağılımı (n=162)

Değişkenler	Sayı	(%)
Tanıdığı gey/lezbiyen birey olma durumu	Var	58 35,8
	Yok	104 64,2
Gey/Lezbiyen birey ile arkadaşlık etme durumu	Evet	107 66,0
	Hayır	55 34,0
Ailede gey/lezbiyenler ile ilgili konuşulma durumu	Konuşulur	34 21,0
	Konuşulmaz	128 79,0
Ebeveynlerin gey/ lezbiyenlere yönelik görüşleri	Olumlu	15 9,3
	Olumsuz	65 40,1
	Ne olumlu, ne de olumsuz	82 50,6
Hemşire olarak gey/lezbiyen bireye bakım verme durumu	Evet	26 16,0
	Hayır	136 84,0
Gey/Lezbiyen bir bireye bakım verme konusundaki görüşleri	Diğer bireylere bakım vermekten farklı değil	142 87,7
	Bakım vermekten rahatsızlık duyarım	6 3,7
	Bakım vermemeyi tercih etme hakkım olsa tercih ederim	8 4,9
	Bakım vermeyi istemesem de işim gereği bakım veririm	6 3,7
Toplam	162	100,0

Öğrencilerin Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması Tablo 3'te gösterilmiştir. Öğrencilerin puan ortalaması 27,88±9,28 olarak bulunmuştur. Ölçekten en düşük 10 puan, en yüksek 50 puan alınabilmekte ve puanların artması tutumların olumlu olduğunu göstermektedir. Bu puan, öğrencilerin lezbiyen ve geylere yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğunu göstermektedir.

Tablo 3. Öğrencilerin Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalaması (n=162)

Öğrencilerin demografik özelliklerine göre LGYTÖ puan ortalaması Tablo 4'te gösterilmiştir. Öğrencilerin yaş grupları, en uzun süre yaşadıkları yer, memleketleri, anne ve baba öğrenim durumu, anne ve baba çalışma durumu, kardeş sayısı ve erkek/kız arkadaşı olma durumu ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$).

Öğrencilerin cinsiyetleri, devam ettikleri sınıf ve ailenin ekonomik durumu ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$). Kız öğrencilerinin, son sınıfa devam edenlerin ve ailesinin ekonomik düzeyinin orta düzeyde olduğunu ifade edenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu saptanmıştır.

Tablo 4. Öğrencilerin Demografik Özelliklerine Göre Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum (LGYT) Ölçeği Puan Ortalamalarının karşılaştırılması (n=162)

Değişkenler	LGYTÖ			test	p
Yaş Grubu	n	Ort	Ss		
18-20 yaş	58	28,70	10,36	Kw 1,573	,456
21-23yaş	78	27,87	8,89		
24 yaş ve üzeri	26	26,11	7,87		
Cinsiyet					
Kadın	128	30,91	9,09	t:2,159	,032
Erkek	34	27,08	9,52		
Devam edilen sınıf					
1.Sınıf	30	25,22	10,04	F: 2,881	,038
2.Sınıf	66	25,70	9,65		
3.Sınıf	31	29,04	8,09		
4.Sınıf	35	30,70	8,08		
En Uzun Süre Yaşanan Yer					
İlçe/köy/kasaba	42	29,76	8,99	t:1,525	,129
İl/ Büyükşehir	120	27,23	9,33		
Öğrencilerin memleketleri					
Marmara/Ege/A kdeniz	68	27,26	9,32	F: ,386	,680
Karadeniz/ İç Anadolu	60	28,70	9,56		
Doğu/ Güneydoğu Anadolu	34	27,70	8,87		
Anne öğrenim durumu					
İlköğretim	74	29,54	9,60	KW: 4,972	,083
Ortaöğretim	66	27,18	8,49		
Üniversite	22	24,45	9,69		
Baba öğrenim durumu					
İlköğretim	44	29,47	9,86	F: 1,118	,330
Ortaöğretim	82	27,68	8,88		
Üniversite	36	26,41	9,43		
Anne çalışma durumu					
Çalışıyor	44	26,25	8,10	t:1,375	,171
Çalışmıyor	118	28,50	9,65		
Baba çalışma durumu					
Çalışıyor	137	27,43	9,15	MU:1386,500	,130
Çalışmıyor	25	30,36	9,78		
Ailenin ekonomik durumu					
Orta	112	28,93	9,34	t: 2,176	,031
Yüksek	50	25,54	8,80		
Kardeş Sayısı					
Yok	17	26,35	9,53	KW:4,165	,244
Bir	63	26,50	9,23		
İki-Üç	62	29,12	9,32		
Dört ve üzeri	20	29,70	8,94		
Erkek/kız arkadaşı olma durumu					
Var	82	26,74	8,90	t: 1,596	,112
Yok	80	29,06	9,58		

KW: Kruskal Wallis testi, t: independent t testi, F: Anova testi, MU:ManWhitney U testi

Öğrencilerin lezbiyen/geylere yönelik görüşlerine göre LGYTÖ puan ortalaması Tablo 5'te gösterilmiştir. Öğrencilerin tanıdığı lezbiyen/gey birey olma durumu, lezbiyen/gey ile arkadaşlık etmedurumu, ailelerinde lezbiyen/geyler ile ilgili konuşulma durumu,

hemşirelik Bilimi Dergisi 2018 1(2) 05-13 ebeveynlerinin lezbiyen/geylere yönelik görüşleri, lezbiyen/gey bireye bakım verme durumu ve lezbiyen/ gey bir bireye bakım verme konusundaki görüşleri ile ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$).

Tablo 5. Öğrencilerin Lezbiyen/Geylere Yönelik Görüşlerine Göre LGYT Ölçeği Puan Ortalamalarının karşılaştırılması(n=162)

Değişkenler	n	LGYTÖ		test	p
		Ort	Ss		
Tanıdığı Lezbiyen/Gey Birey Olma Durumu					
Var	58	23,37	8,43	t: 4,939	,000
Yok	104	30,40	8,81		
Lezbiyen/Gey İle Arkadaşlık Etme Durumu					
Arkadaşlık eden	107	25,26	8,69	t:5,452	,000
Arkadaşlık etmeyen	55	33,00	8,26		
Lezbiyen/Geyler İle İlgili Konuşulma Durumu					
Konuşulur	34	22,94	8,51	t:3,624	,000
Konuşulmaz	128	29,20	9,06		
Ebeveynlerinin Lezbiyen/Geylere Yönelik Görüşleri					
Olumlu	15	21,60	9,47	KW: 20,239	,000
Olumsuz	65	31,70	9,83		
Ne olumlu, ne de olumsuz	82	26,01	7,54		
Lezbiyen/Gey Bireye Bakım Verme Durumu					
Bakım veren	26	25,11	7,21	MU: 1383,00	,047
Bakım vermeyen	136	28,41	9,56		
Lezbiyen/ Gey Bir Bireye Bakım Verme Konusundaki Görüşleri					
Diğer bireylere bakım vermekten farklı değil	142	36,66	10,32	KW: 9,010	,029
Bakım vermekten rahatsızlık duyarım	6	27,21	9,22		
Bakım vermeyi tercih etme hakkım olsa tercih ederim	8	27,50	5,70		
Bakım vermeyi istemesem de işlem gereği bakım veririm	6	33,50	8,36		

KW: Kruskal Wallis testi, t: independent t testi, MU:ManWhitney U testi

Tartışma

Öğrencilerin %35,8'inin tanıdığı gey/lezbiyen birey olduğu ve %66'sının gey/lezbiyen birey ile arkadaşlık edeceğini belirttiği saptanmıştır (Tablo 2). Bu sonuçlar, öğrencilerin büyük çoğunluğunu eşcinsel bireylere yönelik önyargılarının olmadığı şeklinde yorumlanmıştır. Literatürde çalışma bulgusu ile benzerlik gösteren çalışmalar yer almaktadır. Bardakçı Bayar'ın (2016) çalışmasında, öğretmenlerin %15,8'inin eşcinsel birey tanıdığı olduğu belirtilmiştir (Bardakçı Bayar 2016). Oksal'ın çalışmasında (2008), katılımcıların %32,5'i çevrelerinde tanıdıkları eşcinsel birinin olduğunu belirtmiştir (Oksal 2008). Duyan ve ark.'nın (2011) sosyal hizmet öğrencileri ile yapmış olduğu çalışmada, öğrencilerin %22,2'si eşcinsel bir tanıdığı olduğunu, %86,7'si eşcinsel kişiyle arkadaşlık yapacağını belirtmiştir (Duyan ve ark.2011). Şah'ın çalışmasında (2012), katılımcıların %44,6'sı eşcinsel tanıdığı olduğunu belirtmiştir (Şah 2012). Ekitli ve Eroğlu'nun (2016), hemşirelik fakültesi öğrencileri ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin %16,6'sı eşcinsel arkadaşını olduğunu ifade etmiştir (Ekitli ve Eroğlu 2016).

Öğrencilerin %79'unun ailesinde gey/lezbiyenler ile ilgili konuşulmadığı ve %40,1'inin ebeveynlerin gey/ lezbiyenlere yönelik görüşlerinin olumsuz olduğu belirlenmiştir (Tablo 2). Bu sonuçlar, ebeveynlerin eşcinsel bireylere yönelik tutumlarının olumlu olmadığı şeklinde yorumlanmıştır. Geleneksel aile yapısı ve bir takım mitler nedeniyle eşcinselliğin ailede konuşulmadığı ve bu nedenle homofobik yaklaşıldığı düşünülmektedir. Metin'in çalışmasında (2015), üniversite öğrencilerinin %59,2'si ailesinde cinsel konuların

Sadıç ve Beydağ konuşulmadığını belirtmiştir (Metin 2015). Özyurt ve Duyan'ın (2017), Türkiye'de üç kuşağın lezbiyen ve gey erkeklerine karşı tutumlarını karşılaştırmayı amaçladığı, 112 genç, 169 ebeveyn ve 125 büyükbaba ile yapılan çalışmada, nesiller boyunca eşcinsel ve lezbiyen insanlara yönelik tutumlarda farklılıkların olduğu; ebeveynlerin çocuklarından daha olumsuz tutuma sahip olduğu ve en olumsuz tutumun dedelere ait olduğu belirlenmiştir (Özyurt ve Duyan 2017). Benzer şekilde, Steffens ve Wagner'in (2004), kendisini heteroseksüel olarak tanımlamış 2006 kadın ve erkeğin katılımıyla gerçekleştirdikleri çalışmada, yaşlıların gençlere göre eşcinsellere daha olumsuz tavırda olduklarını belirlenmiştir (Steffens ve Wagner 2004). Bu sonuç, çalışma bulgusunu desteklemektedir.

Öğrencilerin, %16'sı hemşire olarak gey/lezbiyen bireye bakım verdiğini ve %87,7'si gey/lezbiyen bireye bakım vermenin diğer bireylere bakım vermektan farklı olmadığını ifade etmiştir (Tablo 2). Bu sonuçlar, hemşirelik öğrencilerinin eşcinsel bireylere bakım vermeye yönelik önyargılarının olmadığını göstermektedir. Literatürde çalışma bulgusu ile benzerlik gösteren çalışmalar yer almaktadır. Ekitli ve Eroğlu'nun (2016), hemşirelik fakültesi öğrencileri ile yaptıkları çalışmada %5,3'ü eşcinsel hastası olduğunu, %51'i eşcinsel hastaya bakım verirken zorlanmayacağını belirtmiştir (Ekitli ve Eroğlu 2016). Gönenç ve Erenel'in (2017) çalışmasında, hemşirelik öğrencilerin %98,6'sı şimdiki kadar eşcinsel bir hastaya bakım vermediğini, %74,6'sı bakım verdiği bir hastasının kendine eşcinsel olduğunu söylemesi halinde o hastaya karşı tutumun değişmeyeceğini belirtmiştir (Gönenç ve Erenel 2017). Erbaydar ve ark.'nın (2015) çalışmasında, hemşirelik öğrencilerinin %35,2'si hemşirelik eğitimi sırasında LGBT bir bireyle karşılaştıklarını ifade etmiştir (Erbaydar ve ark. 2015). Jones ve ark.'nın (2002) Avusturya'daki sağlık uzmanlığı yüksek lisans öğrencileri ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin %30'u lezbiyen bir hastayla çalışmaktan rahatsızlık duyacaklarını; %27'si gey bir hastayla çalışmaktan rahatsızlık duyacaklarını belirtmiştir (Jones ve ark. 2002).

Öğrencilerin LGYT ölçeği puan ortalaması 27,88±9,28 olarak bulunmuştur (Tablo 3). Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 50'dir. Çalışma bulgusundan elde edilen puan için, öğrencilerin tutumlarının orta seviyede olduğu söylenebilir. Literatürde çalışma bulgusu ile benzerlik gösteren çalışma sonuçları yer almaktadır. Duyan ve ark.'nın (2011) sosyal hizmet öğrencileri ile yaptığı çalışmada, öğrencilerin LGYT ölçeği puan ortalaması 26,80 olarak bulunmuştur (Duyan ve ark. 2011). Ummak'ın (2012) çalışmasında, kız öğrencilerin LGYT ölçeği puan ortalaması 28,03±9,85; erkek öğrencilerin puan ortalaması 25,60±9,91 olarak bulunmuştur (Ummak 2012). Saraç'ın beden eğitimi öğretmen adayları ile yaptığı çalışmasında (2014), katılımcıların LGYT ölçeği puan ortalaması 24,39±8,08 olarak saptanmıştır (Saraç 2014). Bakır Ayğar ve ark.'nın (2015) eğitim fakültesi öğrencileri ile yaptığı çalışmasında kız öğrencilerin LGYT ölçeği puan ortalaması 31,71±9,84; erkek öğrencilerin puan ortalaması 29,01±10,06 olarak bulunmuştur (Bakır Ayğar ve ark. 2015). Bardakçı Bayar'ın (2016) çalışmasında, kız öğrencilerin LGYT ölçeği puan ortalaması 28,24±12,36; erkek öğrencilerin puan ortalaması 23,79±11,37 olarak bulunmuştur (Bardakçı Bayar 2016). Ekitli ve Eroğlu'nun (2016), hemşirelik fakültesi öğrencileri ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin LGYT

Hemşirelik Bilimi Dergisi 2018 1(2) 05-13
ölçeği puan ortalaması 31,40±8,92 olarak saptanmıştır (Ekitli ve Eroğlu 2016).

Öğrencilerin yaş grupları ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$) (Tablo 4). İstatistiksel olarak anlamlı olmamakla birlikte, öğrencilerin yaşları arttıkça eşcinsellere yönelik tutumlarının olumsuzlaştığı görülmüştür. Literatürde çalışma bulgusundan farklılık gösteren çalışma sonuçları yer almaktadır. Sakallı Uğurlu'nun (2006) aktardığına göre, Göregenli ve Erel'in üniversite öğrencileri ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin yaşları ilerledikçe homofobi düzeylerinin azaldığını bulunmuştur (Sakallı Uğurlu 2006). Ummak'ın (2012) çalışmasında, öğrencilerin yaşları ile lezbiyen ve geylere yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını incelediği çalışmanın bulgularına göre, yaş arttıkça lezbiyen ve geylere yönelik tutumlar olumlu olmaktadır (Ummak 2012). Anderssen (2002), yaş arttıkça eşcinsellere yönelik olumsuz tutumun anlamlı derecede azaldığını belirtmektedir (Anderssen 2002). Bu sonuçlar ile çalışma bulgusunun farklı olması, çalışmaların örneklem gruplarının farklı olmasına ve çalışma kapsamındaki öğrenciler arasındaki yaş farkının yakın olmasına bağlanmıştır.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 4). Kız öğrencilerinin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, erkek öğrencilere göre daha olumlu olduğu saptanmıştır. Literatürde çalışma bulgusunu destekler nitelikte sonuçlar yer almaktadır. Eşcinsellere yönelik tutumlar incelendiğinde, genel olarak, bireylerin kendi cinsiyetlerinden olan eşcinsellere karşı daha olumsuz düşünce ve duygular besledikleri gözlenmiş; erkeklerin kadınlara oranla eşcinselliğe, özellikle erkek eşcinsellere ilişkin daha olumsuz tutumlar sergiledikleri bulunmuştur. Çalışmalar, erkeklerin geleneksel inançları benimseme ve koruma rolünde olmaları ve bu geleneksel rollerin erkekleri homoseksüelliğe karşı olumsuz tavır sergilemeleri konusunda cesaretlendirdikleri belirtmektedir. Genel olarak, bireylerin kendi cinsiyetlerinden olan eşcinsellere karşı daha olumsuz düşünce ve duygular besledikleri; bununla birlikte, erkeklerin, kadınlara oranla kendi cinsiyetinden eşcinsellere (geylere) karşı daha da olumsuz tutumlara sahip oldukları görülmektedir (Çabuk 2010; Çelik ve Şahin 2012). Akdaş'ın (2008) ve Çabuk'un (2010) çalışmasında, erkek katılımcıların, eşcinsellere yönelik olumsuz tutum puanlarının kadın katılımcılardan yüksek olduğu bulunmuştur (Akdaş 2008; Çabuk 2010). Davies (2004) yaptığı çalışmada erkeklerin, homoseksüel erkeklerle karşı tutumlarının, kadınların tutumlarından daha olumsuz olduğunu ortaya koymuştur (Davies 2004). Bakır Ayğar, Gündoğdu ve Ayğar'ın (2015) Mersin Üniversitesi öğrencilerinin eşcinsellere yönelik tutumları üzerine yaptığı çalışmada, cinsiyetin LGBT bireylere yönelik tutumu etkilediği; kız öğrencilerin tutumlarının erkek öğrencilere göre daha olumlu olduğu rapor edilmiştir (Bakır Ayğar, Gündoğdu ve Ayğar 2015). Bardakçı Bayar'ın (2016) çalışmasında, öğretmenlerin cinsiyetleri ile LGBT ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmış; araştırmaya katılan kadın öğretmenlerin eşcinsel bireylere yönelik tutum puanları, erkek öğretmenlerden daha yüksek bulunmuştur (Bardakçı Bayar 2016).

Öğrencilerin devam ettikleri sınıf ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır

Sadıç ve Beydağ (p<0,05) (Tablo 4). Birinci sınıfa devam eden öğrencilerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğer sınıflardaki öğrencilerden daha olumsuz olduğu, öğrencilerin sınıfları arttıkça tutumlarının daha olumlu olduğu saptanmıştır. Başka bir deyişle üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin tutumlarının daha homofobik olduğu söylenebilir. Literatürde çalışma bulgusu ile benzer çalışma sonuçları yer almaktadır. Sakallı Uğurlu'nun (2006) çalışmasında, öğrencilerin sınıf düzeyleri arttıkça homofobi düzeyleri azalmaktadır (Sakallı Uğurlu 2006). Ummak'ın (2012) çalışmasında, lezbiyen ve geylere yönelik tutum ile sınıf düzeyi bağımsız değişkeni arasında anlamlı bir fark gözlenmemiş; ancak birinci sınıf öğrencileri lezbiyen ve geylere yönelik olarak üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerine göre daha olumsuz tutuma sahip olduğu saptanmıştır (Ummak 2012). Bakır Ayğar, Gündoğdu ve Ayğar'ın (2015) Mersin Üniversitesi öğrencilerinin eşcinsellere yönelik tutumları üzerine yaptığı bir diğer çalışmada öğrencilerin sınıflarının LGBT bireylere yönelik tutumu etkilediği; sınıf düzeyi arttıkça öğrencilerin eşcinsellere yönelik tutumlarının olumlu yönde arttığı saptanmıştır (Bakır Ayğar, Gündoğdu ve Ayğar 2015). Lambert ve ark.(2006), lezbiyen ve geylere yönelik tutumlar üzerinde eğitim seviyesinin etkisini inceledikleri çalışmada, üniversite son sınıf öğrencilerinin eşcinsellere yönelik tutumlarının üniversite birinci ve ikinci sınıf öğrencilerine göre daha olumlu olduğu gözlenmiştir (Lambert ve ark. 2006). Bu sonuçlar, üniversite eğitiminin öğrencileri, LGBT bireylere daha olumlu ve daha hoşgörülü olma konusunda teşvik ettiği söylenebilir.

Öğrencilerin en uzun süre yaşadıkları yer ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır (p>0,05) (Tablo 4). Literatürde çalışma bulgusundan farklı sonuçlar yer almaktadır. Bardakçı Bayar'ın (2016) çalışmasında, öğretmenlerin kent kökenlik/kırsal kökenliliğe göre LGYT ölçeği puan ortalamaları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu; kır kökenden olan öğretmenlerin, kent kökenli/kırsal kökenli öğretmenlere göre puanlarının anlamlı olarak daha düşük olduğu görülmüştür (Bardakçı Bayar 2016). Ummak'ın (2012) Mersin Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin üniversite öncesi yaşamlarının büyük bir bölümünün geçtiği yere göre lezbiyen ve geylere yönelik tutumları incelediği çalışmasında; kent kökenli olanların tutum puanlarının kır kökenden olanlara oranla daha yüksek olduğu görülmüş; bu sonuç, kent kökenli olanların geçmişte karşılaştığı insan çeşitliliğinin, bu insanlarla temas etme olanağının çokluğunun, uyarıcıların fazlalığının, bilgiye erişimdeki kolaylığın, birey üzerindeki toplumsal kontrol mekanizmalarının kırsal kesimde yaşayanlara oranla çok daha az olmasının, düşünce ve davranış sistemini geliştirmede, bireysel kararlar almada daha özgür olabilmelerinin etkisi olabileceğine bağlanmıştır (Ummak 2012). Snively ve arkadaşları (2004), kırsal kesimde, daha az nüfuslu yerleşim yerlerinde yaşayan kişilerin daha homofobik olma eğiliminde olduklarını; bu durumun sosyal iletişim ağı ve kırsal kesimde yaşayan kişilerin eşcinsel bireylerle sosyal iletişime geçme olanaklarının azlığıyla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir (Snively ve ark. 2004). Chadha'nın (2004) çalışmasında, kentte yaşayanların kırsal alandakilere göre eşcinsellere yönelik daha olumlu tutum içinde buldukları görülmüştür (Chadha 2004).

Öğrencilerin memleketleri ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık

Hemşirelik Bilimi Dergisi 2018 1(2) 05-13 saptanmamıştır (p>0,05) (Tablo 4). Çalışma bulgusu ile benzer şekilde, Ummak'ın (2012) çalışmasında, öğrencilerin doğum yeri ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır (Ummak 2012). Çalışma bulgusundan farklı olarak, Weishut (2000) çalışmasında cinsel önyargının yaşanılan yere göre değiştiğini belirtmekte; kültürlerarası farklılıklara işaret ederek Batılı olmayan toplumlarda karşı cinsiyetçiliğin daha belirgin olduğunu aktarmaktadır (Weishut 2000).

Öğrencilerin annelerin ve babalarının öğrenim durumu ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır (p>0,05) (Tablo 4). İstatistiksel olarak anlamlı olmamakla birlikte, anne ve babaların öğrenim durumu arttıkça olumsuz tutumların da arttığı görülmektedir. Bu sonuç, eğitim seviyesi yüksek ebeveynlere sahip olan öğrencilerin ailelerinin eşcinselliği kendi sosyal statülerine yakıştıramadıkları, eşcinselliğin daha çok düşük eğitim seviyesi ve sosyo-ekonomik düzeyde görülen bir durum olarak algılamaları şeklinde yorumlanmıştır. Ayrıca, eşcinsel yaşamın toplum içindeki damgalanma ve yaşadıkları güçlükler ile ilgili daha fazla bilgi sahibi olmalarının da bu sonuçta etkili olmuş olabileceği düşünülmektedir. Çalışma bulgusunun aksine, Gönenç ve Erenel'in (2017) çalışmasında, hemşirelik öğrencilerin annelerinin eğitim düzeyi yükseldikçe homofobik tutumlarının azaldığı bulunmuştur (Gönenç ve Erenel 2017).

Öğrencilerin annelerinin ve babalarının çalışma durumu ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır (p>0,05) (Tablo 4). İstatistiksel olarak anlamlı olmamakla birlikte, çalışan ebeveynlere sahip olan öğrencilerin tutumlarının daha olumsuz olduğu görülmektedir. Bu sonuç, ebeveynlerin çalışıyor olmasının, belli bir sosyal statüye sahip olmaları, bu nedenle çocuklarından beklentilerinin daha yüksek olmasına bağlı önyargılarının olduğu şeklinde yorumlanmıştır. Çalışma bulgusundan farklı olarak, Erbaydar ve ark.'nın (2015) çalışmasında hemşirelik öğrencilerinden annesi gelir getiren bir işte çalışmayanların homofobik tutumları daha yüksek bulunmuştur (Erbaydar ve ark. 2015).

Öğrencilerin ailelerinin ekonomik durumu ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır (p<0,05) (Tablo 4). Ekonomik durumunun yüksek olduğunu belirtenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, ekonomik durumunu orta olarak belirtenlere göre daha olumsuz olduğu saptanmıştır. Bu sonuç, ailesinin ekonomik durumunu yüksek olarak belirten öğrencilerin, eşcinselliğin aileleri tarafından kabul edilebilir bir durum olmadığı şeklinde yorumlanmıştır. Ailenin sosyal statüsünün yüksek olması, çevresinde farklı cinsel yönelimleri olan bireylerle daha fazla etkileşimde olabilecekleri, bu nedenle de bu bireylere ön yargılarının olduğu şeklinde yorumlanmıştır.

Öğrencilerin kardeş sayısı ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır (p>0,05) (Tablo 4). İstatistiksel olarak anlamlı olmamakla birlikte, kardeş sayısı arttıkça öğrencilerin tutumlarının daha olumlu olduğu görülmektedir. Bu sonuç, çok sayıda kardeşi olan öğrencilerin, kardeşlerinin eşcinsel birey tanıdığı olabileceği ya da bu bireylerle etkileşimde bulunmuş olmalarının kardeşler arasında bilgi paylaşımı ile olumsuz yargıları ortadan kaldırmış olabileceği şeklinde yorumlanmıştır. Literatürde, kardeş sayısına ilişkin bir bulguya rastlanmamıştır.

Öğrencilerin erkek/kız arkadaşı olma durumu ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$) (Tablo 4). Literatürde çalışma bulgusunu destekleyen çalışmalar yer almaktadır. Herek ve Gonzalez-Rivera'nın (2006) çalışmasında, medeni durum açısından eşcinsellere yönelik tutumlarda anlamlı bir farklılığın olmadığını bulunmuştur (Herek ve Gonzalez-Rivera 2006). Gelbal ve Duyan'ın (2006) çalışmasında, erkek/kız arkadaşı olma durumu ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır (Gelbal ve Duyan 2006). Çalışma bulgusundan farklı olarak, Bardakçı Bayar'ın (2016) çalışmasında, öğretmenlerin medeni durumları ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmış, bekar olan öğretmenlerin puanının daha yüksek olduğu görülmüştür (Bardakçı Bayar 2016). Lewis ve Taylor (2001) ise, halkın eşcinsel öğretmenlere yönelik tutumlarını incelediği çalışmada; evli olanların bekâr ve diğer olanlara oranla daha olumsuz tutuma sahip olduklarını bulmuştur (Lewis ve Taylor 2001).

Öğrencilerin tanıdığı lezbiyen/gey birey olma durumu ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 5). Lezbiyen/gey birey tanıdığını söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır. Çalışma bulgusu ile benzer şekilde, Bardakçı Bayar'ın (2016) çalışmasında, öğretmenlerden gey/lezbiyen tanıdığı olanların tutum puan ortalamalarının tanıdığı olmayan öğretmenlerin puanlarından yüksek olduğu görülmektedir (Bardakçı Bayar 2016). Bakır Ayğar, Gündoğdu ve Ayğar'ın (2015) Mersin Üniversitesi öğrencilerinin eşcinsellere yönelik tutumları üzerine yaptığı çalışmada; eşcinsel tanıdığı olan öğrencilerin eşcinsellere yönelik tutumlarının eşcinsel tanıdığı olmayanlara göre daha olumlu olduğu belirtilmiştir (Bakır Ayğar, Gündoğdu ve Ayğar (2015). Birbaum ve Brandt'ın (2002), Şah'ın (2012) ve Çirakoğlu'nun (2006) çalışmalarında, LGBT bireylerle olumlu sosyal ilişkilerin ve tanışıklığın, bu kişilere yönelik olumlu tutum ve inançlarla ilişkili olduğunu ve olumsuz tutumların değişmesine katkıda bulunabileceğini belirtmektedir (Birbaum ve Brandt 2002; Şah 2012; Çirakoğlu 2006). Erbaydar ve ark.'nın (2015) çalışmasında hemşirelik öğrencilerinden, LGBT arkadaşı olanların homofobik tutumları daha düşük bulunmuştur (Erbaydar ve ark. 2015). Gelbal ve Duyan'ın (2006) çalışmasında da, homoseksüel birey tanıdığı olanların tutumlarının daha olumlu olduğu görülmüştür (Gelbal ve Duyan 2006).

Öğrencilerin lezbiyen/gey ile bireylerle arkadaşlık etme durumu ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 5). Lezbiyen/gey birey ile arkadaşlık edeceğini söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır. Literatürde çalışma ile benzerlik gösteren sonuçlar yer almaktadır. Gönenç ve Erenel'in (2017) çalışmasında, hemşirelik öğrencilerinden eşcinsel arkadaşı olduğunu belirtenlerin homofobi düzeyleri düşük bulunmuştur (Gönenç ve Erenel 2017). Gelbal ve Duyan'ın (2006) çalışmasında, homoseksüel bireylerle arkadaşlık etme durumu ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır, arkadaşlık ettiğini ifade edenlerin tutumlarının daha olumsuz olduğu saptanmıştır (Gelbal ve Duyan 2006). Iraklis'in (2010) üniversite öğrencileriyle yaptığı çalışmada, öğrencilerin lezbiyen ve geylerle yakınlık

kurmalarının tutumları üzerindeki etkisi incelenmiş; eşcinsellere yönelik daha olumsuz tutumda bulunan öğrencilerin lezbiyen ve geylerle hiç kontakta bulunmayan öğrenciler olduklarını saptanmıştır (Iraklis 2010).

Öğrencilerin ailelerinde lezbiyen/geyler ile ilgili konuşulma durumu ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 5). Ailelerinde lezbiyen/geyler ile ilgili konuşulduğunu söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumsuz olduğu saptanmıştır. Bu sonuç, aileleri ile eşcinsellik ile ilgili yapılan konuşmaların daha çok, bu durumun istenmeyen bir durum olarak ele alındığını, buna bağlı olarak da, öğrencilerin düşüncelerinin olumsuz olduğunu düşündürmüştür. Literatürde çalışma bulgusu ile benzerlik gösteren çalışmalar yer almaktadır. Oksal (2008), Türkiye'deki ailesel örüntülerin eşcinsellere yönelik tutumlarla olan ilişkisini incelediği çalışmada, anne-babaların cinsel önyargılarının çocuklarına göre daha fazla olduğunu bulmuştur (Oksal 2008). Gelbal ve Duyan'ın (2006) çalışmasında, başkaları ile homoseksüellik ile ilgili konuşma durumunun LGBT bireylere tutumda etkili olduğu belirtilmiştir (Gelbal ve Duyan 2006).

Öğrencilerin ebeveynlerinin lezbiyen/geylerle yönelik görüşleri ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 5). Ebeveynlerin görüşlerinin olumsuz olduğunu söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır. Bu sonuç, ailelerin gençlerle olan kuşak farklılıkları nedeniyle farklı cinsel yönelimleri kabullenmede güçlük yaşadıkları, gençlerin ise bu kişilerle sosyal etkileşimde olmuş olabileceklerinin ön yargılarını ortadan kaldırdığını düşündürmüştür. Kabacaoğlu'nun (2015) gey ve lezbiyenlerde açılma sürecini incelediği çalışmada, toplumsal cinsiyet kalıplarının ve ailenin inançlarının cinsel yönelimi kabullenmeyi zorlaştırdığı belirtilmiştir (Kabacaoğlu 2015).

Öğrencilerin lezbiyen/gey bireye bakım verme durumu ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 5). Lezbiyen / gey bireye bakım verdiğini söyleyen öğrencilerin tutumlarının daha olumsuz olduğu saptanmıştır. Bu sonuç, öğrencilerin bireylere bakım verme süreci içerisinde olumsuz deneyim yaşamış olmalarından kaynaklanmış olabilir. Literatürde, lezbiyen/ gey bireye bakım veren hemşirelerin tutumlarına yönelik çalışma bulgusuna ulaşamamıştır.

Öğrencilerin lezbiyen/ gey bir bireye bakım verme konusundaki görüşleri ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$) (Tablo 5). Diğer bireylere bakım vermektan farklı olmadığını belirten öğrencilerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır. Farklı cinsel yönelimi olan bireylerin sorunları ve uygun bakımına ilişkin sağlık profesyonellerinin eğitimi çok önemlidir, sağlık profesyonelleri gey kültürüne yabancı olduklarında eşcinsellere bakım sunarken rahat olmadıklarını rapor etmişlerdir (Çelik ve Şahin 2012). Yapılan araştırmalar eşcinsel bireylerin sağlık hizmeti alımında eşitsizlik yaşadıklarını göstermektedir. McNair ve ark.'nın (2001) çalışmasında, eşcinsel bireylerin sağlık hizmetinden eşit faydalanamamasında damgalama ve homofobinin etken olduğu belirtilmiştir. Eşcinsel bireylerin heteroseksüellere göre sağlık profesyonelleriyle iletişimlerinde

Sadıç ve Beydağ
negatif deneyimler yaşadıkları saptanmıştır (McNair ve ark. 2001).
Gönenç ve Erenel'in (2017) çalışmasında, hemşirelik öğrencilerinden
hastasının homoseksüel olduğunu öğrendiklerinde davranışlarında
değişiklik olmayacağını belirtenlerin homofobi düzeyleri
diğerlerinden düşük bulunmuştur (Gönenç ve Erenel 2017). Bu
sonuçlar, çalışma bulgusunu desteklemektedir.

Sonuç ve Öneriler

İstanbul ilinde bir vakıf üniversitesinde öğrenim gören
hemşirelik öğrencilerin lezbiyen ve geylelere yönelik tutumlarını
belirlemek amacıyla yapılan çalışmada, öğrencilerin tutumlarının orta
seviyede olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin cinsiyetleri, devam
ettikleri sınıf, ailesinin sosyo-ekonomik durumu, gey/lezbiyen birey
tanıma durumu, gey/lezbiyen birey ile arkadaşlık etme durumu,
ailesinde gey/lezbiyenler ile ilgili konuşulma durumu, ebeveynlerin
gey/ lezbiyenlere yönelik görüşleri ve gey/lezbiyen bireye bakım
verme konusundaki görüşleri ile LGYT ölçeği puan ortalaması
arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmıştır (p<0,05). Kadın
öğrencilerin, son sınıfa devam edenlerin, ebeveynlerinin gey ve
lezbiyenlere karşı tutumları olumsuz olanların, daha önce
gey/lezbiyen bireye bakım vermeyenlerin ve gey/lezbiyen breye
bakım vermenin diğer bireylere bakım vermekten farklı olmadığını
belirtenlerin tutumlarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir.
Ekonomik düzeyi yüksek olan, gey/lezbiyen birey tanıdığı olan ve bu
bireylerle arkadaşlık ettiğini belirten ve ailesinde gey/lezbiyenlerle
ilgili konuşulduğunu belirten öğrencilerinin tutumlarının daha
olumsuz olduğu görülmüştür.

Bu sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

- Öğrencilerin büyük çoğunluğunun (n:136) gey/lezbiyen bireye
bakım vermemiş olmasından yola çıkarak, eğitimleri sırasında
eşcinsel bireylere yaklaşım ve hemşirelik bakımına ilişkin
eğitimin verilmesi,
- Erkek öğrencilerle olumsuz tutumlarının nedenlerinin
belirlenmesi amacıyla niteliksel çalışmaların yapılması,
- Sivil toplum kuruluşları, kamu kurum ve kuruluşları ve
okullarda, ebeveynlerin eşcinsel bireylere yaklaşım konusunda
eğitime katılması konusunda bilgilendirilmelerin yapılması,
- Klinikte çalışan hemşirelerden eşcinsel bireylere bakım vermiş
ve vermeyenlerin tutumlarının belirlenmesi amacıyla farklı
çalışmaların planlanması
- Daha büyük örneklem grubuyla, farklı fakültelerde öğrenim
gören öğrencilerle benzer çalışmaların yapılması
önerilmektedir.

Kaynaklar

1. AkdaşMitrani, A.T. (2008). Eşcinsellere yönelik olumsuz tutumlar: meslek
grupları ve ilişkileri özellikler. *Turkish Journal of Forensic Sciences*, 7:23-30.
2. Anderssen, N. (2002). Does Contact With Lesbians And Gays Lead To
Friendlier Attitudes? A Two Year Longitudinal Study. *Journal of Community
& Applied Social Psychology*, 12:124-136.
3. Baird, V. (2004). *Cinsel Çeşitlilik: Yönelimler, Politikalar, Haklar ve İhlaller*,
Metis Yayınları, İstanbul, 142.
4. Bakır Aygâr, B., Gündoğdu, M., Aygâr, H. (2015). Mersin Üniversitesi Eğitim
Fakültesi Öğrencilerinin Eşcinsellere Yönelik Tutumları. *Uluslararası Sosyal
Araştırmalar Dergisi*, 8(41):769-777.
5. Bardakçı Bayar, E. (2016). *Öğretmenlerin Eşcinsel Bireylere Yönelik
Tutumlarının İncelenmesi* (Tez). Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri

- Hemşirelik Bilimi Dergisi 2018 1(2) 05-13
Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Rehberlik Ve Psikolojik
Danışmanlık Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Mersin, 2016.
6. Birnbaum, G.E, Brandt, D.L.(20029). GenderDifferencesInTheExperience Of
HeterosexualIntercourse. *TheCanadianJournal of Human Sexuality*, 11(3-4):
143-158.
 7. Chadha, J. (2004). Understandinghomophobia: Preparingforpracticerealities in
urban andruralsettings. *Journal of Gay&LesbianSocial Services*,17(1):59-81.
 8. Cırakoğlu, O.C. (2006). Perception of
homosexualityamongTurkishUniversitystudents: The role of labels, gender,
andpriorcontact. *TheJournal of SocialPsychology*, 146(3): 293-305
 9. Çabuk, F.D. (2010). *Tıp Öğrencileri Ve Hekimlerin Eşcinsellik Hakkındaki
Tutumları Ve Gey Ve Lezbiyenlerin Sağlık Hizmeti Deneyimleri* (Tez). Gazi
Üniversitesi, Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Uzmanlık Tezi, Ankara.
 10. Çelik, D.B, Şahin, N.H. (2012). Cinsel Yönelimler: Sağlık Personelinin
Yaklaşımı. *Literatür Sempozyum Dergisi*, 1, 15-23.
 11. Davies, M. Correlates of negativeattitudetowardgay men: sexism, male role
norms, andmalesexuality. *Journal of SexResearch*, 41 (3):259-266.
 12. Duyan, V.,Gelbal, S. (2004). Lezbiyen ve geylelere yönelik tutum (LGYT)
ölçeği: Güvenirlik ve geçerlik çalışması. *HIV/AIDS Dergisi*,7(3) 106-112.
 13. Duyan, V., Tuncay, T., Sevin, Ç., Erbay, E. (2011). Sosyal Hizmet
Öğrencilerinin Eşcinselliğe Yönelik Tutumları: Bir Atölye Eğitiminin Etkileri.
Toplum ve Sosyal Hizmet, 22(2):7-18.
 14. Ekitli, G.B., Eroğlu, S. (2016). Bir Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin
eşcinselliğe ilişkin görüş ve tutumları. IV.UluslararasıVIII.Ulusal Psikiyatri
Hemşireliği Kongresi Bildiri Kitabı, Manisa, 294.
 15. Eliason, M.J.,Dibble, S., DeJoseph, J. (2010). Nursing's silence on lesbian, gay
, bisexual, andtransgenderissues: theneedforemancipatoryefforts. *ANS
AdvNursSci*, 33(3):206-218.
 16. Erbaydar, N.P., Çilingiroğlu, N., Yavuz Sarı, Ö., Yılmaz R. ve ark. (2015).
Hemşirelik öğrencilerinin cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğiyle ilgili bakış
açılarının değerlendirilmesi. 18. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi, Konya.
 17. Gelbal, S., Duyan, V. (2006). Attitudes of
universitystudentstowardlesbiansandgay men in Turkey. *SexRoles*,55:573-579.
 18. Gönenç, İ.M.,Erenel, A.Ş. (2017). Hemşirelik Öğrencilerinin Homofobik
Tutumlarının ve etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi. I. Uluslararası Sağlık
Bilimleri Kongresi, Aydın, 753.
 19. Güney, N., Kargı, E., Çorbacı Oruç, A. (2004). Üniversite öğrencilerinin
eşcinsellik konusundaki görüşlerinin incelenmesi. *TurkishJournal of
HIV/AIDS*, 7:131 -137.
 20. Herek, G.M.,GonzalezRivera, M.(2006). Attitudetowardhomosexualityamong
U.S. residents of Mexicandescent. *Journal of SexResearch*,43, 122-135.
 21. Iraklis, G.(2010). Predictors of Grek students' attitudetowardlesbiansandgay
men. *PsychologyandSexualityJournal*, 2 (1):170-179.
 22. Jones, M.K.,Pynor, R.A., Sullivan, G., Weerakoon. P. (2002). A study of
attitudetowardsexualityissuesamonghealthcarestudents in Australia. *Journal
of LesbianStudies*, 6(3): 73-86.
 23. Kabacaoğlu, G. (2015). *Gey ve Lezbiyenlerde Açılma Süreci: Nitel Bir
Çalışma* (Tez), Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek
Lisans Tezi.
 24. Lambert, E.G.,Ventura, L.A., Hall, D.E., Cluse-Tola, T. (2006).
Collegestudents' views on gayandlesbianissues: Doeseducationmake a
difference?*Journal of Homosexuality*, 50(4):1-30.
 25. Lewis, G.B., Taylor, H.E. (2001). Publicopinionowardgayandlesbianteachers.
Review of PublicPersonnel Administration, 21(2):133-151.
 26. McNair, R.P. (2003). Lesbianhealthinequalities: a
culturalminorityissueforhealthprofessionals. *Med J Aust*, 16:178(12):643-645.
 27. McNair, R.P.,Anderson, S., Mitchell, A. (2001). Addressinghealthinequalities
in Victorianlesbian, gay, bisexualandtransgendercommunities.
HealthPromotionJournal of Australia, 11(1):305-311.
 28. Metin, Z. (2015). *Üniversite son sınıf öğrencilerinin cinsel sağlık ve üreme
sağlığı bilgi düzeyleri* (Tez). Okan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Hemşirelik Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
 29. Meyer, I.H. (2003). Prejudice, socialstressandmentalhealth in lesbian,
gayandbisexualpopulations: conceptualissuesandresearchevidence.
PsycholBull,129(5):674-697.
 30. Oksal, A. (2008). Turkishfamilymembers' attitudetowardlesbiansandgay
men. *SexRoles*, 58: 514-525.

31. Özyurt, B.E., Duyan, V. (2017). The Comparison of Grandparents', Parents', and Young People's Attitudes Toward Lesbians and Gay Men in Turkey. *Journal of GLBT Family Studies*, 13:1, 40-55
32. Sakallı Uğurlu, N. (2006). Eşcinsellere İlişkin Tutumlar: Türkiye'de Yapılan Görgül Çalışmalar. *Türk Psikoloji Yazıları*, 9 (17):53-69.
33. Saraç, L. (2014). Beden eğitimi öğretmen adaylarının eşcinsellere yönelik bilgileri, tutumları ve dindarlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 5(1):77-91
34. Snively, C.A., Kreuger, L., Stretch, J.J., Watt, W., Chadha, J. (2004). Understanding homophobia". *Journal of Gay & Lesbian Social Services*, 17 (1): 59-81.
35. Steffens, M.C., Wagner, C. (2004). Attitudes toward lesbians, gay men, bisexual women, and bisexual men in Germany. *The Journal of Sexual Research*, 41(2):137-149.
36. Sungur, M.Z., Yalnız, O. (1999). Transseksüalite: İlgili kavramlar ve cinsiyet düzenleme girişimleri. *Klinik Psikiyatri*, 1:49-54.
37. Şah, U. (2012). Eşcinselliğe, Biseksüelliğe ve Transseksüelliğe İlişkin Tanımlamaların Homofobi ve LGBT Bireylerle Tanışıklık Düzeyi ile İlişkisi. *Psikoloji Çalışmaları Dergisi*, 32(2):23-49.
38. Ummak, E. (2012). *Mersin Üniversitesi Öğrencilerinin Eşcinsellere Yönelik Tutumlarının İncelenmesi* (Tez). Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
39. Weishut, D.J.N. (2000). Attitudes toward homosexuality: An overview. *The Israel Journal of Psychiatry and Related Sciences*, 37 (4):308-319.
40. Yen, C.F., Pan, S.M., Hou, S.Y., Liu, H.C., Wu, S.J., Yang, W.C., Yang, H.H. (2007). Attitudes toward gay men and lesbians and related factors among nurses in Southern Taiwan. *Public Health*, 121(1):73-9.